

III. díj

Szabó Hedda

ÉDES

*Nem akarok olyan lenni, mint ő...**nem akarok olyan lenni, mint ő...*

Anyám, anyukám, anyum, édesanyám. Már nem tudom, hogyan nevezzelek. Gyerekkoromban azt hittem, hogy az édesanya a legkedvesebb, legkifejezőbb, de már nem tudok visszatálcálni az édeshez az édesanyában. Mégis a többi név olyan idegen, semmilyen, meg sem közelít téged. Már nem tudlak megnevezni.

Haragszom rád, amikor fáradt vagy és már nincs erőd mosolyogni. Haragszom, mert önző vagyok, és azt hiszem, hogy alanyi jogon jár nekem a szereteted. Azt hiszem, hogy csak az én érzelmeim viszonyrendszerében változhatsz te is, ki nem térve a nekem megfelelő anyaképből. Sőt, mi több, egy ideje már nem gondolom, hogy anyakép lennél. Nem gondolom, hogy tökéletes vagy, nem gondolom, hogy kizárólag anyának születted, nem gondolom, hogy ez az egyetlen motivációd, nem gondolom, hogy csak egy anya lennél. Gomolygós érzés a tudatára ébredni, hogy te is csak ember vagy.

Haragszom rád, amikor tehetetlen vagy. Amikor saját tehetetlenséged súlya összenyom, és te, Atlasz, mégis hordod a terhet. Mert azt hittem, hogy mindenható vagy. Azt hittem, hogy semmi probléma nem létezik számomra, mert a te kezéd bárhová elér. Csalódottságot jelent a tudatára ébredni, hogy nem vagy mindenható. Mégis, amikor közösen bújunk meg a konyha biztonságában, kicsit mindenható maradtál. Nem tudok lemondani a gondolatról, hogy neked kell megadnod a válaszokat a kérdéseimre. Te pedig nem tudsz válaszolni mindenre, én pedig haragszom rád ezért. Nem merek saját magam lenni, nem merek kilépni a gyermekségem kényelméből.

Haragszom rád, amikor nem vagy szép és nem beszélsz választékosan. Mert te vagy az én, aki leszek, és megijeszt, hogy nem mindig tetszem magamnak. Megijeszt, hogy már nem marad idő a tündöklésre,

megijeszt, hogy a mindennapi teendők majd fölülírják azt. Mégis a te szépségedet ismerem a legjobban, a te szépségedet és a te szavaidat találok meg a napjaimban. A te szépséged és a te szavaid az én szépségem és az én szavaim.

Azt hiszem, hogy a tökéletlenséged a te hibád. Azt hiszem, hogy azért van mindez, mert neked is vannak vágyaid, mert te is kíváncsi vagy, mert neked is szükséged van a figyelemre. Nem figyelek rád, mert amit mondasz, nem passzol a napjaim folyásába. Egyoldalú beszélgetést várok el, összesűrítve a csökönyösen követelt anyát, csak hallgatást, segítséget, teljességet. Az én hiányosságaimat akarom kiegészíteni, a te egyenletes oldaladra van szükségem, nem akarok foglalkozni a te töréseiddel. Az ablakaim akkor nyílnak feléd, ha friss levegőre vágyom, gomolygó felhők füstje nyomán rögtön becsapom őket.

Vizont időközönként, mikor kiszellőztetem a lelkem szobáit, egy időre nyitva hagyom az ablakokat. A horizontod szürke, nem gyülekeznek rajta felhők, de fényforrást sem látni. Egyenletes szürkesség, fásultság, meg nem valósult álmokat és kilátástalanságot rejtegetve.

Mert te több vagy ennél a börtönnél, aminek én is okozója vagyok. Mert ha kiengedlek az elvárásaim hálójából, ami csak egy a sok kalitkád közül, akkor értem meg igazán, amit magadban hordozol. Akkor értem meg az apró lemondások, a kompromisszumok, az alázatos tűrés jelentőségét.

Nem tartozol senkinek semmivel, mégis akaratos, önző és lusta szemekkel nézünk rád. Te pedig nem mondasz ellent, teszed a dolgot, ami nem a tiéd, mégis sajátodként kezelem, és te is sajátodként tekintesz rá. A környezeted személyes ápolójává váltál, nem mondasz nemet.

Nem létezik annyi erő, amennyi benned van. Senki nem képes szó nélkül tenni mindenki más feladatát, senki nem képes minden vágyat kielégíteni. Te viszont mégis azért küzdesz, hogy ezt megtedd. Ha törekvéseid kudarcba fúlnak, akkor büntudatot érzel, hogy nem teljesítetted az emberfelettit. És mi is téged okolunk, hogy nem teljesítetted az emberfelettit. Saját hibáinkat is rád aggatjuk, mert könnyebb rajtad viselni őket. Te pedig hiába vagy tudatában annak, hogy nem a tieid, mégis viseled következményeiket és sajátodként javítod ki őket.

Ha kinyíltam erre a felismerésre, akkor viszont elrettenek. Rögtön kapkodnék, hogy kiszabadítsalak a téged nyomó terhek alól, de a

tehetetlenség falába ütközöm. Akkor már ez lesz a legújabb kívánságom, amit szeretném, hogy rögtön végrehajts, de ismét rá kell jönnöm: nem vagy mindenható. Nem menthetsz meg mindenkit. De akkor mit ér az én megmentésem, mit ér egyáltalán bármi, ha saját magadat nem tudod kimenekíteni? Ismét tőled várok választ a kérdéseimre.

Te pedig ezúttal is, mint minden egyes alkalommal, választ adsz. Ezúttal nem haragszom meg rád, csak egy kis keserűség és türelmetlenség marad bennem. Meg fogod szabadítani magad. De előtte engem kell képessé tenned, hogy a te támaszod nélkül is magam legyek. Hiszen mindig képes leszel megoldani a problémáimat, de képessé kell válnom egyedül boldogulni. Akkor majd gondoskodsz magadról, és végre, talán én is egy picit az édesanyám támaszfala lehetek.

Origó I. (működő)